

N:o 23.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 april 1895.
— — — — Andra Kammaren den 5 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående inskränkning af
jagttiden beträffande tjäder- och orrhönor.*

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 1.)
(Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 4) utlåtande n:o 9.)

Till Konungen.

Hos Riksdagen har i väckt motion framhållits behovet deraf, att jagten efter tjäder- och orrhönor förbjödes under en del af den för närvarande lofgifna jagttiden utom i Jemtlands, Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län. Till stöd härför har hufvudsakligen anförts, att, ehuru det vore allmänt känt och erkänt, att god tillgång på den nyttiga skogsfogeln och företrädesvis orre och tjäder vore för landet i sin helhet af stor ekonomisk betydelse, lemnade vår jagtvårds-lagstiftning likväl mycket öfrigt att önska, då det gälde att tillgodose och skydda afveln af nämnda villebrådsarter; att svenska jägarförbundets afdelning i Jönköpings län, som sedan flera år tillbaka verkat för att få en förbättrad sakernas ordning till stånd i detta hänseende, trott sig finna det säkraste medlet till skogsfogelstammens skydd och ökning deri, att inskränkning åstadkommes i det hos oss gängse, alltför öfverdrifna, förderfligä dödandet af hönorna; att i Danmark sedan länge

fullständigt förbud vore utfärdadt mot dödande af orrhönor; och att de för jagtvården intresserade jägarne äfven i vårt land ansåge, det en utsträckning af fridlysningstiden för orr- och tjäderhönor skulle vara både önskvärd och nyttig, hvilket med synnerlig styrka framginge bland annat deraf, att af 18 afdelningar inom svenska jägareförbundet, hvilka i denna fråga yttrat sig, icke mindre än 16 tillstyrkt förslaget och endast 2 ansett sig böra afstyrka detsamma.

Såsom en allmänt utbredd åsigt läser kunna uttalas, att tillgången å skogsfogel mer och mer förminskats. Detta är visserligen icke ensamt beroende på en bristfällig jagtvård, utan äfven i väsentlig grad på den af skogarnes uthuggning, nyodlingar m. m. förorsakade inskränkning af de marker, hvaruti dylik fogel finner trefnad.

Det numera gällande förbudet inom större delen af riket att använda giller och snaror bör visserligen, i den mån detsamma upprätthålles, bidraga till fogelstammens tillväxt, men vissa tillåtna jagtsätt, som å många orter äro brukliga, verka synnerligen förödande, och dit äro att hänföra fogelskytte för bulvan och vid bloss, hvarvid fogelhonorna i myckenhet nedskjutas. En omsorgsfull jagtvård, hvilken saknas å de flesta trakter i landet, är emellertid första villkoret för åstadkommande af en rik tillgång på nyttigt vildt, men en sådan måste hafva stöd uti en klok lagstiftning.

Enligt gällande bestämmelser är jagten efter tjäder och orre förbjuden i Vester- och Norrbottens län från och med den 16 mars till och med den 20 augusti samt i öfriga delar af riket från och med den 15 februari till och med den 15 augusti. Denna inskränkning i jagttiden har dock visat sig icke vara tillräcklig att förekomma stammens förminskning. Verksammare medel äro därför behöfliga.

Att fridlysa här ifrågavarande fogelararter helt och hållet under vissa år vore visserligen ett mycket verksamt medel att höja fogelstammen, men, förutom det att den efter fridlysningstidens slut säkerligen hastigt nog åter skulle förminskas, innebure ett sådant totalförbud, äfven för några få år, ett mycket våldsamt medel, särskildt å de trakter, der en god jagtvård verkligen förefinnes och der förbudet således vore mindre behöfligt. En sådan åtgärd skulle utan tvifvel jemväl framkalla ett ganska stort missnöje. Att ytterligare inskränka den årliga jagttiden för tjäder och orro i allmänhet, utöfver hvad som nu gäller, torde ej heller vara tillrådligt. Olika klimatiska förhållanden och skilda jagtmetoder i de särskilda orterna skulle i sådant fall betinga, att ett flertal olika jagttider bestämdes för skilda delar af landet, hvilket ingalunda vore önskvärdt.

Omförmälda förslag att inskränka jagttiden för tjäder- och orrhönor finner Riksdagen deremot skäl att förorda, och torde å denna väg vackra resultat vara att uppnå beträffande skogsfogelstammens tillväxt. Ofvan har redan nämnts, att i Danmark, hvarest tjäderfogel ej förekommer, orrhönor året om äro fridlysta, men äfven inom flera andra länder har jagtlagstiftningen beredt skydd åt fogelhonorna i större utsträckning än åt hanarne. Så t. ex. äro både tjäder- och orrhönor hela året fridlysta i Baden, Bayern samt flertalet provinser i Österrike, och i Preussen, Sachsen, Württemberg med flere tyska stater äfvensom i de flesta amt i Norge är fridlysningstiden för fogelhonorna längre än för hanar af samma art.

Enär tillstånd att använda giller och snaror för fångande af vildt ännu är gällande i Jemtlands, Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län, kan dock den ifrågasatta inskränkningen i tiden för jagt af tjäder- och orrhönor der ej vinna tillämpning, och torde förhållandena inom dessa län för öfrigt icke betinga en dylik inskränkning.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och då fridlysningstiden, som bör taga sin början, då fogeljagten för stående hund i allmänhet är avslutad för året, lämpligast torde böra bestämmas från och med den 11 november, med hvilken dag fridlysningstiden för rapphöns inom största delen af riket tager sin början, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes, utom i Jemtlands, Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län, förbjuda jagt efter tjäder- och orrhönor under tiden från och med den 11 november till och med den 15 augusti.

Stockholm den 5 april 1895.

Med undersätlig vördnad.